

Nākamgad saimnieciskās darbības veicējiem vairākas būtiskas izmaiņas nodokļu jomā

Publicēts: 30.12.2020.

Vēl šā gada nogalē Saeima ir pieņēmusi vairākas izmaiņas dažādos nodokļu normatīvajos aktos, kas stāsies spēkā 2021. gadā. Tās ir saistošas arī tām fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību. Atgādinām par svarīgākajām izmaiņām un aicinām plašāk ar visām izmaiņām iepazīties Valsts ieņēmumu dienesta (VID) tīmekļvietnes sadaļā "[Nodokļi 2021](#)".

Atgādinām arī, ka jau 2021. gada 1. janvārī sāks darboties [vienotais nodokļu konts](#). Tas nozīmē, ka līdzšinējo vairāk nekā 40 nodokļu kontu vietā visi VID administrētie nodokļi būs jāmaksā vienā kontā, visiem VID administrēto regulāro iekšzemes nodokļu maksājumiem ir viens gala termiņš – 23. datums un ir mainīti vairāku nodokļu deklarāciju iesniegšanas termiņi.

Nākamgad izmaiņas nodokļu jomā skars darba ņēmējus, mikrouzņēmuma nodokļa maksātājus, saimnieciskās darbības veicējus, patentmaksas maksātājus un autoratlīdzības saņēmējus.

Papildināts to personu loks, par kurām ir tiesības piemērot attaisnotos izdevumus par izglītību un ārstniecības pakalpojumiem, proti, visi tie iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, kuriem ir māsa vai brālis ar 1. vai 2. grupas invaliditāti, iesniedzot 2020. gada ienākumu deklarāciju no nākamā gada 1. marta, varēs atgūt daļu no izdevumiem par viņu ārstniecību un izglītību.

Izmaiņas darba ņēmējiem

No 2021. gada mainās algas nodokļu, proti, iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) un valsts sociālās apdrošināšana obligāto iemaksu likmes. Mainās arī minimālās darba algas apmērs – nākamgad tā būs 500 eiro apmērā, bet neapliekamo minimumu piemēros nodokļu maksātājiem, kuru gada ienākumi nepārsniegs 21 600 eiro jeb 1800 eiro mēnesī.

Joprojām ir spēkā diferencētais neapliekamais minimums un IIN progresīvā likme, kas atkarīga no personas kopējiem ienākumiem gada laikā. Tāpēc tie iedzīvotāji, kam ienākumi bijuši mainīgi un atšķirsies no 2020. gada ienākumiem, bet 2021. gadā vidējie mēneša ienākumi sasniegs 1800 eiro apmēru, elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā var veikt atzīmi "Nepiemērot prognozēto mēneša neapliekamo minimumu", lai neveidotos iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) parāds.

Sākot no 2021.gada tiem iedzīvotājiem, kam par iepriekšējo gadu veidosies iedzīvotāju ienākuma nodokļa starpība, kas jāpiemaksā budžetā, tā tiks aprēķināta automātiski saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju, neatkarīgi no tā, vai cilvēks ir iesniedzis gada ienākumu deklarāciju.

Izmaiņas mikrouzņēmumu darbiniekiem

Svarīgi, ka izmaiņas attiecībā uz mikrouzņēmuma darbiniekiem daļēji stājas spēkā gan no nākamā gada 1. janvāra, gan 1. jūlija.

Jau reģistrētā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbiniekam, kurš pieņemts darbā līdz 2020. gada 31. decembrim, no 2021. gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam nav piemērojams mikrouzņēmuma darbinieka ienākuma ierobežojums 720 eiro mēnesī.

No 2021.gada 1.jūlija darbinieka ienākumiem no mikrouzņēmuma piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokli (algas nodokli) saskaņā ar likumu "[Par iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)" un darbinieku apdrošina kā darba ņēmēju saskaņā ar likumu "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)".

Jau šī gada 14. decembrī notika VID tiešsaistes seminārs par izmaiņām Mikrouzņēmumu nodokļa likumā. Tā video ieraksts, prezentācija un atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem pieejamas VID tīmekļvietnes sadaļā "[Nodokļi2021/Esmu MUN](#)".

[maksātājs](#)".

Izmaiņas saimnieciskās darbības veicējiem

Izmaiņas attiecas uz obligāto sociālo iemaksu veikšanas kārtību un skar visus iedzīvotājus, kas reģistrējušies VID kā saimnieciskās darbības veicēji jeb pašnodarbinātie.

Jāņem vērā, ka šīm izmaiņām ir atšķirīgs spēkā stāšanās laiks. Periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 30.jūnijam pašnodarbinātajiem obligāto sociālo iemaksu veikšanas kārtība nemainās, proti, pašnodarbinātās personas veic obligātās iemaksas no brīvi izraudzītas ienākumu daļas, kas nav mazāka par 500 eiro reizīn ar 31,07% (likme, kas noteikta pašnodarbinātajiem) un iemaksas pensiju apdrošināšanai 5% (no ienākumiem, kuri nav mazāki par 500 eiro un faktisko ienākumu starpības).

Bet jau ar 2021.gada 1.jūliju pašnodarbinātajām personām ir jāveic VSAOI pensiju apdrošināšanai 10% apmērā (līdzšinējo 5% vietā).

Izmaiņas patentmaksas maksātājiem

No 2021. gada 1. janvāra patentmaksa kā nodokļu nomaksas režīms vairs nebūs spēkā, taču tiek saglabāts samazinātās patentmaksas režīms, ko var izmantot pensionāri un cilvēki ar 1. vai 2. grupas invaliditāti.

Ja pilnā patentmaksa jau samaksāta līdz šī gada 18. decembrim, tad patentmaksas režīmu varēs izmantot arī 2021.gadā visu to laiku, par kuru ir veikta apmaksa, taču ne ilgāk kā līdz 2021. gada 31. decembrim.

Ja vēlaties turpināt savu saimniecisko darbību, to iespējams darīt kā VID reģistrētam saimnieciskās darbības veicējam vai mikrouzņēmuma nodokļa maksātājam.

Izmaiņas autoratlīdzības saņēmējiem

Autoratlīdzības saņēmējiem no nākamā gada 1.jūlija būs jauna iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu maksāšanas kārtība ar pārejas periodu līdz 2021.gada 31.decembrim. Šī jaunā maksāšanas kārtība neattiecas uz kolektīvā pārvaldījuma organizācijām. Saņemot autoratlīdzību no kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, nodokļu ieturēšanas kārtība nemainās.

Lai skaidrotu, kā tieši šīs izmaiņas ietekmēs uzņēmējus un dažādas iedzīvotāju grupas, VID šogad un arī nākamā gada sākumā rīkos vairākus tiešsaistes seminārus par izmaiņām nodokļu normatīvajos aktos 2021. gadā. Aktuālā informācija par turpmākajiem VID organizētajiem pasākumiem pieejama VID tīmekļvietnes www.vid.gov.lv sadaļā "[Notikumu kalendārs](#)".

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, kā arī uzdot savus jautājumus rakstiski [VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā](#) (EDS) sadaļā "Sarakste ar VID". Svarīgi, ka, zvanot uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, ikviens var saņemt arī personificētu konsultāciju, ja vien zvanot pieslēdzas VID EDS un nosauc tur redzamo kodu.

<https://www.fm.gov.lv/lv/nakamgad-saimnieciskas-darbibas-veicejiem-vairakas-butiskas-izmainas-nodoklu-joma>